

ECHIPA DE ASISTENȚĂ A COPILULUI

Cine suntem?

Echipa de Asistență a Copilului/EAC (creată în 2010) din cadrul Programului Copii al Centrului Internațional „La Strada”, formată dintr-un **avocat** și mai mulți **psihologi**, asistă copiii victime și martori ai abuzului sexual și exploatării sexuale, pe toată durata procesului penal.

Care este misiunea noastră?

Să asigurăm respectarea drepturilor și intereselor copilului pe toată durata procesului penal în scopul evitării victimizării repetate și întru exercitarea eficientă a tuturor principiilor ce derivă din conceptul justiției restaurative.

Care este domeniul nostru de competență?

Orice formă de violență sexuală împotriva copiilor, manifestată prin abuz sexual sau exploatare sexuală, definește domeniul nostru de activitate. **Utilizarea tehnologiilor informaționale** ca modalitate de recrutare, ademenire, mediu de săvârșire a abuzului sau de exploatare este elementul care definește specializarea noastră. Suntem dispuși să asigurăm asistență juridică și psihologică copilului victimă sau martor a următoarelor infracțiuni:

- Violul (art. 171 CP RM);
- Acțiuni violente cu caracter sexual (art. 172 CP RM);
- Hărțuirea sexuală (art. 173 CP RM);
- Raportul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani (art. 174 CP RM);
- Acțiuni perverse (art. 175 CP RM);
- Ademenirea minorului în scopuri sexuale (art. 175/1 CP RM);
- Traficul de copii (art. 206 alin. (1) lit. a) CP RM);
- Pornografia infantilă (art. 208/1 CP RM);
- Recurgerea la prostituția practică de un copil (art. 208/2 CP RM).

Care sunt principiile noastre?

- Asigurarea echilibrului dintre justiția penală și interesul superior al copilului;
- Confidențialitatea și protecția identității victimei;
- Evitarea intervențiilor în care beneficiul pentru copil este minim, iar riscul de a dăuna este mare;
- Participarea copilului în procesul de luare a deciziilor care îl vizează.

Cine poate solicita intervenția noastră?

- Reprezentanții organelor de drept;
- Specialiștii din domeniul protecției copilului și domeniile conexe (asistență socială, educație, sănătate).

Ce servicii oferim?

- **Asistență și consultanță pentru organele de drept** pe durata investigațiilor;
- **Asistență psihologică specializată pentru copii și membrii familiilor acestora**, pe durata desfășurării procesului penal;
- **Asistență și consultație juridică specializate pentru copii și membrii familiilor acestora**;
- **Încăperi special amenajate pentru audierea copiilor** victime/martori ai abuzului sau exploatării sexuale.

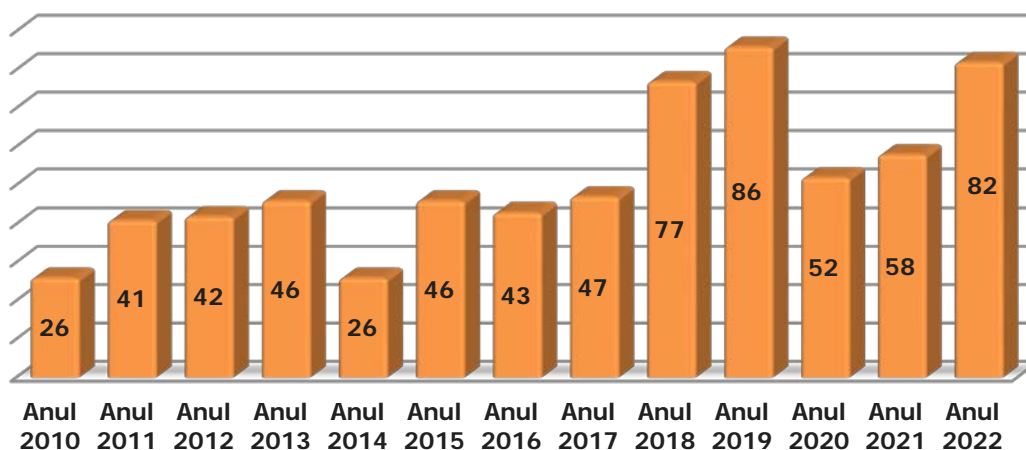
Date de contact:

- Tel.: +373 78 330 406, +373 78 405 660
- Web: siguronline.md, lastrada.md
- Regim de muncă: 24/24, 7 zile în săptămână.

O dinamică a cazurilor asistate timp de aproape 12 ani

Din prima zi de activitate și până la finele anului 2022, în total **765 de copii** au beneficiat de suportul avocatului și psihologului „La Strada”. Este vorba despre copii și adolescenți, care au figurat ca victime sau martori în procese judiciare pe cazuri de abuz sexual (viol, hărțuire sexuală, ademenirea minorului în scopuri sexuale, acțiuni violente cu caracter sexual, acțiuni perverse) sau exploatare sexuală (trafic de copii, pornografie infantilă, precum și infracțiunea de recurgere la prostituția practică de un copil).

Evoluția numărului de copii asistați 2010-2022

Anul 2022: cifre și tendințe

Pe perioada ianuarie-decembrie 2022, EAC a oferit suport pentru 112 copii victime ale diferitor forme de abuz sexual sau exploatare sexuală. Dintre acestea, 82 de cazuri au ajuns în portofoliul EAC în anul curent, iar alte 30 continuă să fie gestionate din perioada anilor precedenți.

Tipologia cazurilor noi referite către EAC în anul 2022

82 de cazuri asistate
de abuz sexual și
exploatare sexuală
a copiilor

ECHIPA DE ASISTENȚĂ A COPILULUI

Abuz sexual (infrațiuni privind viața sexuală: art. 171, art. 172, art. 173, art. 174, art. 175, art. 175/1 CP etc.) - 49 de copii;

**Exploatare sexuală online
(art. 208/1 CP) – 11 de copii;**

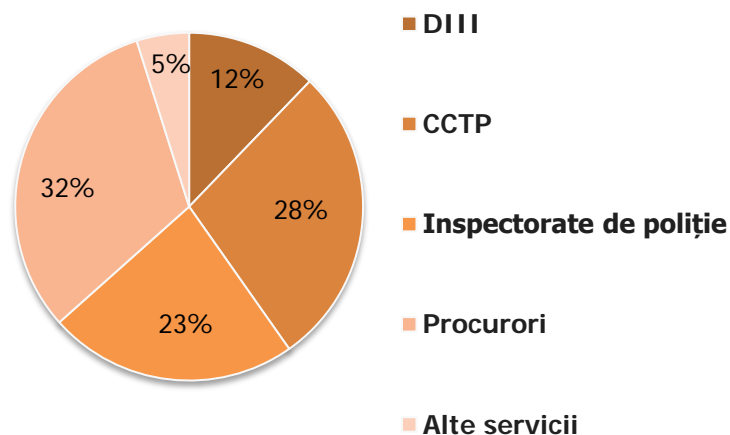

**Trafic de copii în scop
de exploatare sexuală (art. 206 CP) – 22 de copii;**

1. Pe parcursul anului 2022, **ca și în anul precedent**, psihologul din EAC a primit mai multe **solicitări de participare la audieri în condiții speciale ale copiilor victime/martori ai abuzului sexual, cât și cu scopul de a efectua rapoarte de evaluare psihologică.**

Cele mai multe solicitări au fost recepționate din partea organului de drept (procurori, ofițeri de urmărire penală). Psihologul EAC era solicitat să realizeze audierea în condiții speciale a minorilor victime sau martori ai abuzului sexual (prevăzute de articolul 110¹ din CPP) și/sau să asiste copilul în cadrul audierilor în condiții generale. Creșterea numărului de solicitări (42 cazuri) de audieri în condiții special amenajate în Chișinău și în raioanele RM este determinată de insuficiența interviuatorilor calificați și disponibili să audieze minorii în condiții speciale, în incinta judecătoriilor. Acest lucru poate fi un impediment pentru organul de urmărire penală, din motiv că audierea copilului nu poate fi efectuată în termeni rezonabili (2-3 săptămâni), fapt care poate influența negativ atât asupra procesului de investigație a infracțiunii, cât și asupra stării psiho-emoționale a copilului. Astfel, sunt situații când audierile în condiții speciale a copilului victimă/ martor al infracțiunii se desfășoară după o perioadă îndelungată din momentul sesizării despre comiterea infracțiunii (mai mult de 6 - 9 luni, în unele cazuri).

Un alt impediment care tergiversează audierea copilului victimă/martor al infracțiunii în termeni rezonabili sunt greșelile admise la etapa de pregătire a procesului de audiere

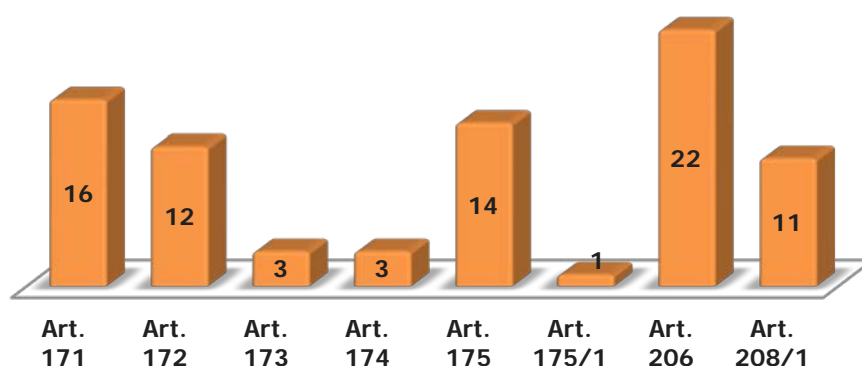

ECHIPA DE ASISTENȚĂ A COPILULUI

conform art. 110¹ (asigurarea prezenței anumitor persoane/specialiști, probleme de ordin tehnic, amânarea ședințelor etc.), fapt care face imposibilă audierea promptă a copilului. Evident că aceste lucruri pot influența sau altera mărturia copilului, audierea fiind necesară a fi efectuată cât mai curând posibil, întrucât, odată cu trecerea timpului, șansele obținerii unei declarații nealterate și complete descresc considerabil.

Psihologul EAC a asigurat asistență copiilor victime și la audierea lor în condiții generale (24 cazuri), conduse de procurori și ofițerii de urmărire penală din cadrul CCTP. La fel, specialiștii solicită serviciile psihologului din cadrul EAC cu scopul de a efectua evaluarea psihologică a victimelor minore pe cazurile penale. Psihologul a elaborat rapoarte de evaluare psihologică în 23 de cazuri asistate și 6 rapoarte de constatare a circumstanțelor cazului, care ulterior sunt anexate la cauza penală.

2. Calificarea legală a cazurilor

3. Relația dintre copil și abuzator

În 55 % din cazurile asistate de către EAC, abuzatorii sexuali sunt persoane cunoscute copilului, din anturajul apropiat acestuia. Fie că locuiesc în vecinătate cu victima: consăteni, vecini, fie sunt în relații apropiate cu membrii familiei victimei: tatăl vitreg/concubin sau o persoană cunoscută/rudă a familiei. Deseori, faptul că abuzatorul este o persoană din anturajul copilului îl face pe acesta să nu conștientizeze că experiența pe care a trăit-o sau pe care o trăiește este, de fapt, un abuz sexual. Datorită vulnerabilității copilului, care reiese din particularitățile psihocomportamentale și de vârstă specifice, acesta deține capacități reduse de a înțelege corect sau de a anticipa consecințele comportamentului altor persoane, în special al adultului pe care îl cunoaște și în care are încredere. Capacitățile reduse de a înțelege fenomenul cauză - efect, imposibilitatea de a discerne între intențiile bune față de cele rele, cât și lipsa posibilităților fizice și cognitive de apărare, le permite abuzatorilor sexuali să mențină copilul sub control, să îl manipuleze și să-l determine să păstreze secretul.

În 45% de cazuri asistate, abuzatorii sunt persoane necunoscute copiilor. Încă din primii ani de viață, părintele îi spune copilului că trebuie să fie cuminte și să asculte de cei adulți. Astfel cei mici învață că trebuie să aibă încredere în adult, că adultul este cel care știe ce este mai bine pentru el, că părerea lui nu contează și că nevoile și necesitățile sale sunt neînsemnate. Acest fapt crește autoritatea adultului în ochii copiilor și atunci când un adult străin/necunoscut va interveni în intimitatea copilului,

ECHIPA DE ASISTENȚĂ A COPILULUI

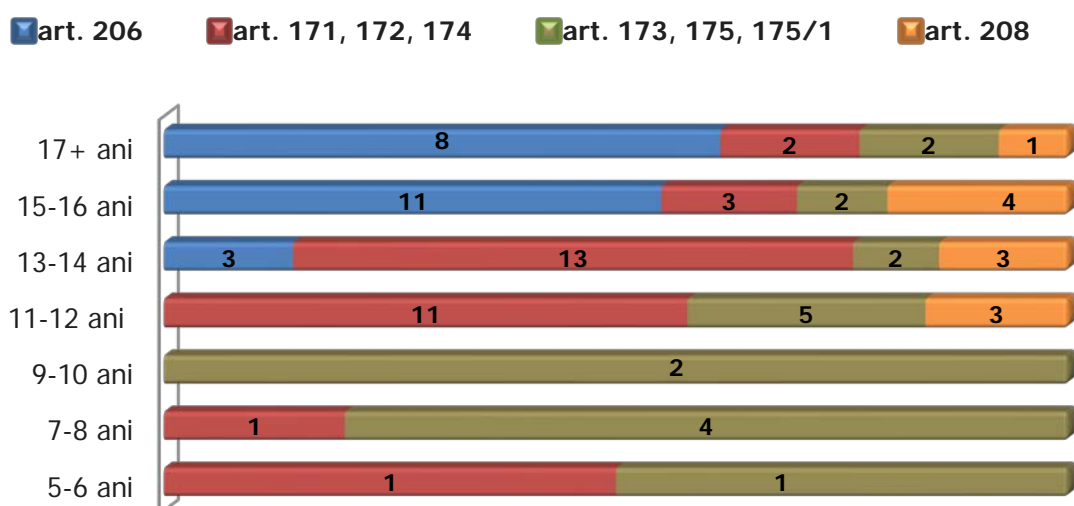
acesta nu va opune rezistență și nu va riposta. Această autoritate impusă copiilor facilitează accesul la copii pentru abuzatorii sexuali, îi ajută să se apropie de ei, să stabilească relații de prietenie și încredere, ca ulterior să-i determine la acțiuni victimizante pentru ei. Ulterior, copii pot fi cu ușurință manevrați, mințiți și determinați să comită acte, ale căror consecințe negative pentru ei nu pot să le prevadă.

Din categoria persoanelor necunoscute sunt și agresorii sexuali din **mediul online** - 38% (infrațiuni conform art. 208¹ CP), unde copii și tinerii acceptă cu ușurință cererile de prietenie de la persoane necunoscute, acest lucru facilitând abuzatorilor sexuali accesul la ei. Astfel, în majoritatea cazurilor de abuz și exploatare sexuală online, copiii au fost ademeniți pe rețelele de socializare (Instagram, Facebook, Odnoklassniki, Snapchat, grupuri în aplicația Telegram ect). Ulterior, după o scurtă perioadă de timp, datorită faptului că abuzatorii sunt niște manipulatori iscusiți, aceștia simulau relații de iubire cu minore, determinându-le să expedieze fotografii/video intime.

La fel, din categoria persoanelor necunoscute, 62% sunt făptuitorii care au ca scop exploatarea sexuală a copiilor (infrațiuni conform art. 206 CP), aceștia ademenesc și recrutează minorii atât prin intermediul rețelelor sociale cât și în viața reală. Astfel, în 14 cazuri asistate de către EAC, făptuitorii, folosindu-se de starea de vulnerabilitate a minorelor și de situația lor precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, au recrutat în acest sens mai multe minore, cu promisiunea unui loc de trai și câștig financiar. Ulterior, acestea au fost adăpostite în mai multe apartamente din mun. Chișinău și, fiind sub supravegherea și paza făptuitorilor, prestau servicii sexuale contra plată, astfel fiind exploatate sexual comercial.

4. Scade vârsta copiilor victime în cazurile de violență sexuală gravă

Cei mai mici copii, care au fost asistați de către EAC, aveau vârsta de 5 - 6 ani la momentul comiterii abuzului sexual. În 31 de cazuri asistate, copiii au fost victime sau martori în cazuri de violență sexuală gravă, în care copilul a fost expus la viol și alte tipuri de infracțiuni violente cu caracter sexual (art.171, art.172, art. 174 CP al RM). În 2 cazuri asistate, victimele minore (12 - 13 ani) au rămas însărcinate în urma violului, fapt care a agravat și mai mult starea lor psiho-emoțională și a intensificat simptomele stresului post-traumatic. Motiv pentru care, acești copii au nevoie de o perioadă îndelungată de psihoterapie individuală în scopul reabilitării stării lor psiho-emoționale. În 18 cazuri copiii au fost supuși acțiunilor de hărțuire sexuală din partea adultului cu scopul de a-i determina la raporturi sexuale (art.173, art.175, art. 175¹ CP al RM). Fie copiii au fost supuși atingerilor indecente, impuși să privească sau să atingă organul viril al agresorului sexual, fie erau constrânși să asiste și să privească scene pornografice.

ECHIPA DE ASISTENȚĂ A COPILULUI

Aceste acțiuni din partea agresorilor sexuali ne vorbesc despre modul lor de operare: 86% de copii, care au fost supuși infracțiunilor cu caracter sexual grav, vorbesc despre faptul că înainte de abuz au fost fie supuși atingerilor indecente de către agresorii sexuali, fie cu ei s-au purtat discuții cu caracter obscen. După ce se împrietenesc cu copilul, agresorii sexuali, de obicei, adoptă un comportament care nu pare deloc necuviincios pentru copil. Astfel ei testează limitele copilului prin: glume, mângâieri, bătaii ușoare în glumă sau jocuri cu tentă sexuală. Apoi, treptat se trece de la atingeri non sexuale la atingeri sexuale "accidentale". Atingerea este făcută treptat (*etapa de pregătire a copilului*) astfel încât copilul să nu bage de seama și să se obișnuiască cu acest tip de atingere. Un astfel de proces poate dura săptămâni, luni și chiar ani până să aibă loc abuzul propriu-zis.

5. Copiii cu vârsta de 15 - 17+ sunt cei mai vulnerabili la exploatare și trafic

De cele mai dese ori, copiii din această categorie de vârstă sunt cei mai vulnerabili la infracțiuni de exploatare și trafic, acest fapt se datorează specificului lor de vârstă. Vârsta adolescentină este o perioadă critică de conștientizare a imaginii de sine, a identității personale și de afirmare a propriei personalități. La această vârstă, mulți adolescenți tind să fie liberi în alegeri și decizii, tind să fie independenți, cu o dorință sporită de a ieși cât mai rapid de sub controlul parental. Astfel, aceștia ajung cu ușurință să fie mințiți/manipulați/bătuți și drogați de către traficanți cu scopul de a fi ulterior exploatați în prestarea serviciilor sexuale.

6. Repartizarea geografică a cazurilor

Ca și în anii precedenți, reprezentanții organelor de drept și ai procuraturii din regiunea Centru au solicitat cele mai multe intervenții ale psihologului și avocatului EAC.

